

A függetlenség jelképei

Már hagyomány, hogy a juhászok Szent György-napján, a kihajtás tiszteletére Hódmezővásárhelyen összejönnek. Az is hagyomány, hogy sokan jönnek össze. Így volt ez az idén, a XXXIII. Szent György-napi juhásztalálkozón május elején. A program sem nagyon változott, már régen nincs juhászverseny és néhány éve nyíróversenyt sem rendeznek. Van más, amivel versenyre kelnek a juhászok: az időjárással, a szabályozással, a piaccal és ma már sokan a földnélküliséggel.

Túl vagyunk az év első vágóbárány értékesítési időszakán, a húsvéton. Kérdés, mit fizetett az olasz? Befejeződött az istállózás, legelőre hajtják a nyáját. A gabona elvetve, a gyp sarjad, akár még jókedvű gazdaünnep is lehet a találkozó.

Az idei juhásznap résztvevőit a házigazda jogán Horváth József, a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Karának dékánja köszöntötte. Mint mondta: igény van erre a programra, ezt jelzi, hogy évek óta nem csökken a résztvevők száma. Van mit megbeszélni a kiskérődző ágazat jelenéről, jövőjéről. Az utóbbihoz egy egyetemi kar az oktatás színvonalának növelésével járulhat hozzá. „Igyekszünk helytállni, s ezt az is mutatja, hogy a 2017-ben megjelent világegyetemi rangsorban az SZTE agrárképzése a 200 legjobb között van a világon. Ennek időről időre meg kell felelni. Kutatási eredményeink messzemenően a gyakorlatot szolgálják. Karunkon olyan oktató is részt vesz a munkában, aki nemcsak tudományos fokozattal rendelkezik, hanem maga is juhtenyésztő. Nemcsak tanítja, hanem gyakorolja is a szakmát!”

A Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója, Antal Gábor kiemelte: a juhászok jó hagyományőrzők. Nagy érték a kezükben például a hagyományos fajta. Az idei rendezvényre érkezett olasz szakember szerint a magyar merinó tenyésztői büszkéek lehetnek eredményeikre, mert a magyar merinóból készíthető hústermék a legjobb azok közül, amit az olasz piac igényel. A magyar fehérhúsú tejesharány ezért keresett.

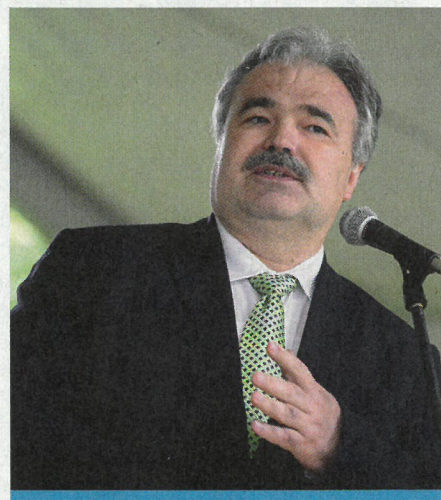

A megnyitó ünnepség résztvevői (balról jobbra: Kukovics Sándor, Antal Gábor, Horn Péter, Nagy István, Hajduk Péter, a mikrofonnál Horváth József)

Keresik ugyan, de nem mindig fizetik meg. Erre utalt köszöntőjében Kukovics Sándor, a Juh Terméktanács ügyvezető igazgatója. Az elmúlt évben nagyon mélyen voltak a vágóbárány árak, és csak a második félévben közelítették meg az EU átlagárát. „A veszteségünk 55–70 euró 100 kilogrammonként. Az idei év is gyalázatosan kezdődött, csak április közepére értük el az EU átlagárát. Most megint csökken az ár, elsősorban a kereslet miatt. Egy kis öröm az örömben, hogy a migrációnak van számunkra egy pozitív hatása is, a francia és a német piacon keresik termékeinket. Megszűnhet tehát a bárányértékesítés egypiacossága. Az olasz kereskedők – ők vásárolják meg a magyar bárány zömét – versenytársat kapnak, várhatóan nem játszhatnak majd az árákkal.”

A főszervező Magyar Juh- és Kecsketenyésztők Szövetsége elnöke, Horn Péter akadémikus emlékeztetett arra, hogy a keresztény vallásban a bárány mindig valami pozitív üzenetet hordoz. Az irodalomban a juhászt soha sem negatív környezetben, büntény vagy erkölcstelenség kapcsán ábrázolják, rendszerint szép emberi tulajdonságait emelik ki. Talán, az sem véletlen, hogy az ember történetében, amikor saját maga feláldozásáról letért, a bárányáldozatot választotta. Az áldozatot ugyanis csak olyan körből szabadott választani, ami közel áll az ember szívéhez.

Az emberiség sok problémás időszakot volt kénytelen elviselni, itt Európában

Nagy István: az állattartás nagyon fontos szegmense az agráriumnak

a tatárjárást, törökdulást, éhínséget. A történetírók arról számolnak be, hogy amikor a gabonatermést elvitték a környezeti katasztrófák, aszály, áradás stb., az éhínség mindig bekövetkezett. Nálunk, itt a Kárpát-medencében azonban az állattartás miatt nem éheztek az emberek, eleink a húst fogyasztva vészték át az ilyen nem könnyű időszakokat. A legelő állatok a magyarok életminőségének fenntartásához, javításához nagymértékben hozzájárultak.

A XXXIII. Szent György-napi juhásztalálkozót Nagy István, a Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára nyitotta meg. Emlékeztett rá: az ősi magyar

életformához szorosan hozzátartozott a szilaj állattartás, a pásztorkodás. A pásztorok ma is a függetlenség, a szabadság jelképei. Ki ne irigyelné a pusztán szabadon vágató, karikás ostort pattogtató csikóst vagy a békésen furulyázó juhászt. A valóságban persze a pásztor életforma korán sem volt idilli, a szépsége mellett megvoltak az árnyoldalai is. Túrni kellett az időjá-

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

Igy talán már jó lesz...

rás viszontagságait, ember és állat ki volt szolgáltatva a mostoha körülményeknek.

Az állattartás nem tartozik a könnyű foglalkozások közé, de nagyon fontos szegmense az agráriumnak. A kormány agrárpolitikájában központi szerepet kap az állattenyésztés fejlesztése – mondta az államtitkár. A 2015–2020 közötti ciklusban az Európai Unió agrártámogatásából a korábbinál 180 milliárd euróval nagyobb összeg jut az állattenyésztési ágazatnak. Az új közös agrárpolitika keretein belül nagymértékben bővültek az állattenyésztőket érintő támogatások. Magyarország élt azzal a lehetőséggel, hogy 2015-től az ágazat érdekeit legnagyobb mértékben szolgáló termeléshez kötött konstrukciókat hirdessen meg.

Elindult a Több munkahelyet a mezőgazdaságban program, ennek keretében a tárca nemzeti költségvetésből jelentős, évi mintegy 30 milliárd forintos többletforrást ad 2020-ig az állattenyésztési és munkaigényes ágazatoknak. Több ágazat mellett a juhászat is az átmeneti nemzeti támogatás jogcímen minden évben a

Antal Sándor földéaki juhász Hájos Lászlótól, cégünk ügyvezető igazgatójától vette át a különdíjat

közösségi jogszabályok szerint nyújtható lehető legnagyobb összegű finanszírozásban részesül. A juhágazat támogatására tavaly összesen mintegy 8 milliárd forint jutott. Ez a szint fennmarad a mostani uniós költségvetési ciklusban 2020-ig. A juh- és kecskeágazat részére a minőségi apaállat-állomány érdekében a tenyésztők és a -bakok ellenértékének 75 százalékáig tervez a kormány támogatást nyújtani.

A juh- és kecskeágazat jelentőségét különösen a munkahelyteremtésben, valamint az ökoszisztéma megőrzésében tartja értékesnek a kormányzat. Az ágazat a biztonságos élelmiszerek előállításával jelentősen hozzájárulhat az egészséges táplálkozáshoz. Sajnos azonban a juh- és a kecskehús fogyasztása rendkívül csekély – állapította meg az államtitkár.

A csak dekagrammokba mérhető, egy főre jutó éves átlagos juhhús-fogyasztás növelése érdekében öröndetes, hogy a juhásztalálkozó a tömény szakmai ismeretek mellett – tenyésztési, technológiai bemutatók, szaktanácsadás stb. – teret enged a gasztronómiának is. Hagyomány a főzőverseny, amelynek résztvevői évről évre csodálatos ízekkel lepik meg a zsűrit és a fogyasztókat. A juhszövetség nemcsak birkapörköltre hívja meg a résztvevőket ebédidőben, hanem rendszerint más is szerepel az étlapon, az idén például sült bárányrháj és báránysült.

A főzőversenyt az idén Sisák Imre nyerte, a második Péter László lett, a harmadik helyen az SZTE Mezőgazdasági Karának csapata végzett Koncz Bálint, Szőke Marcell és Tokaji Máté összeállításában. A Magyar Mezőgazdaság Kft. különdíját Antal Sándor földéaki juhász kapta.

GYULAI GYÖRGY

Csak az anyák számítanak

A juhásztalálkozón lapunk kérdésére válaszolva Hajduk Péter a juhszövetség ügyvezető igazgatója elmondta: tisztázódott a KSH és a szövetség állatlétszámmal kapcsolatos vitája. Nevezetesen az, hogy a hivatal szerint évről évre csökken a juhállomány, a szövetség szerint pedig egyre nő. A minisztérium közreműködésével egyeztető értekezleten beszélték meg, hogyan tisztázható az ellentmondás.

– Mi az ENAR nyilvántartási rendszer és a leltárok alapján mutatjuk ki, hogy 2011 óta folyamatosan évente 30–40 ezerrel nő az anyajuhlétszám – mondta az ügyvezető –, most már közelítjük az egymillió anyajuhot. A hivatal adatai csökkenést mutatnak, valószínűleg azért, mert csak reprezentatív mintát vesznek, ebből számolják ki, hogy mennyi lehet az állatlétszám. A pontosítás érdekében a felek megegyeztek abban, hogy a szövetség a hivatalnak átadja azoknak a tenyésztőknek az elérhetőségét, akik majd adatot szolgáltathatnak a hivatalnak. Úgy választották ki őket – kategóriánként –, hogy a kicsitől a legnagyobbakig valamennyi tenyésztet képviseltetve legyen.

Az állatok elnevezésében is rendet kellett tenni: „mi anyajuhnak azokat a nőivarú egyedeket számoljuk, amelyek az európai uniós szakmai előírások szerint az adott évben – a támogatási időszak végére – betölti az éves kort. A KSH az adatszolgáltatóktól eddig csak a leleltet anyák számát kapta meg. A mi nyilvántartásunkban például azok a jerek is szerepelnek, amelyek az idén augusztusban kerülnek kos alá, de csak a jövő évben ellenek majd.”

Az ügyvezető igazgató véleménye szerint az összes juhlétszám szakmailag nem sokat jelent. Csalóka, mert függ az adatközlés időszakától, attól, hogy éppen ellési időszakban veszik fel, vagy 2 hónappal később, amikor már eladták a bárányokat. Az összes juhlétszám csak egy pillanatnyi állapotot mutat, ezért a szövetség az adott évben ellő jerek számával megnövelt anyajuhlétszámmal tartja hitelesnek.